Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL GIOVANNI PITRUZZELLA
prezentate la 29 aprilie 2021 [1]

Cauza C-647/19 P

Ja zum Nürburgring eV
împotriva

Comisiei Europene

„Recurs – Ajutoare de stat – Ajutoare în favoarea complexului Nürburgring – Vânzarea activelor unor beneficiari de ajutoare de stat declarate incompatibile – Procedură de cerere de ofertă deschisă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată – Inexistența unor dificultăți care impuneau inițierea unei proceduri oficiale de investigare – Admisibilitate – Parte interesată – Obligația de motivare a Tribunalului – Denaturarea elementelor de probă”

1. Prin recursul formulat, care face obiectul prezentelor concluzii, asociația Ja zum Nürburgring eV (denumită în continuare „recurenta”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului din 19 iunie 2019, Ja zum Nürburgring eV/Comisia (T-373/15, EU:T:2019:432; denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care acesta din urmă a respins acțiunea introdusă de ea având ca obiect anularea Deciziei (UE) 2016/151 a Comisiei din 1 octombrie 2014 privind ajutorul de stat SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN) pus în aplicare de Germania pentru Nürburgring (denumită în continuare „decizia finală”) [2].

2. Prezenta cauză ridică probleme referitoare la sfera noțiunii de „parte interesată” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999 [3], precum și la întinderea obligației de motivare a hotărârilor care revine Tribunalului.

I. Situația de fapt

3. Istoricul litigiului este descris la punctele 1-16 din hotărârea atacată, la care facem trimitere pentru mai multe detalii. Pentru nevoile prezentei proceduri, ne limităm să amintim cele ce urmează.

4. Complexul Nürburgring (denumit în continuare „Nürburgring”), situat în landul german Renania-Palatinat, cuprinde un circuit de curse de automobile (denumit în continuare „circuitul Nürburgring”), un parc de agrement, hoteluri și restaurante.

[1] Limba originală: italiana.

[2] JO 2016, L 34, p. 1.

[3] Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului [108 TFUE] (JO 1999, L 83, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 41). Acest regulament a fost deja abrogat și înlocuit cu Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 TFUE (JO 2015, L 248, p. 9).

5. Între anii 2002 și 2012, proprietarii Nürburgring (denumiți în continuare „vânzătorii”) au beneficiat, în principal din partea landului Renania-Palatinat, de măsuri de sprijin pentru construirea unui parc de agrement, a unor hoteluri și restaurante, precum și pentru organizarea de curse de Formula 1.

6. În urma unei prime plângeri depuse de recurentă, aceste măsuri au făcut obiectul unei proceduri oficiale de investigare în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE, inițiată de Comisie în anul 2012.

7. În același an, Amtsgericht Bad Neuenahr-Ahrweiler (Tribunalul Districtual din Bad Neuenahr-Ahrweiler, Germania) a constatat insolvența vânzătorilor și a decis vânzarea activelor lor (denumite în continuare „activele Nürburgring”). A fost inițiată o procedură de cerere de ofertă (denumită în continuare „procedura de cerere de ofertă”), care s-a încheiat prin vânzarea acestor active către Capricorn Nürburgring Besitzgesellschaft GmbH (denumită în continuare „Capricorn”).

8. La 23 decembrie 2013, recurenta a depus la Comisie o a doua plângere, prin care susținea că procedura de cerere de ofertă nu fusese transparentă și nediscriminatorie. Potrivit recurentei, cumpărătorul ales, și anume Capricorn, ar fi primit astfel ajutoare noi și ar fi asigurat continuitatea activităților economice ale vânzătorilor, astfel încât ordinul de recuperare a ajutoarelor primite de vânzători ar fi trebuit să fie extins la Capricorn.

9. La 1 octombrie 2014, Comisia a adoptat decizia finală. În această decizie, în primul rând, Comisia a constatat, pe de o parte, nelegalitatea și incompatibilitatea cu piața internă a unor măsuri adoptate de Germania în favoarea vânzătorilor și, pe de altă parte, a declarat că recuperarea acestor ajutoare nu va viza Capricorn și filialele sale [4] (denumită în continuare „prima decizie în litigiu”).

10. În al doilea rând, în decizia finală, Comisia a stabilit că vânzarea activelor Nürburgring către Capricorn nu constituia un ajutor de stat [5]. Comisia a considerat că vânzarea în discuție a fost efectuată prin intermediul unei proceduri de cerere de ofertă deschise, transparente și nediscriminatorii și că această procedură a condus la o vânzare a activelor respective la prețul pieței (denumită în continuare „a doua decizie în litigiu”).

II. Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

11. Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 10 iulie 2015, recurenta a formulat o acțiune având ca obiect anularea atât a primei decizii, cât și a celei de a doua decizii în litigiu.

12. În hotărârea atacată, în primul rând, Tribunalul a declarat acțiunea inadmisibilă, în măsura în care viza anularea primei decizii în litigiu. Tribunalul a considerat că recurenta nu a demonstrat că această decizie ar fi privit-o în mod individual sau l-ar fi privit în mod individual pe oricare dintre membrii săi, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE [6].

4 A se vedea articolul 2 și, respectiv, articolul 3 alineatul (2) din decizia finală.

5 A se vedea articolul 1 ultima liniuță din decizia finală.

6 A se vedea punctele 70 și 71 din hotărârea atacată.

13. În ceea ce privește cererea de anulare a celei de a doua decizii în litigiu, Tribunalul a constatat mai întâi acordul părților cu privire la faptul că a doua decizie în litigiu este o decizie adoptată la încheierea fazei preliminare de examinare a ajutoarelor, instituită prin articolul 108 alineatul (3) TFUE, iar nu a unei proceduri oficiale de investigare [7]. Tribunalul a considerat apoi că recurenta, în calitate de „parte interesată", avea calitate procesuală activă pentru a-și proteja drepturile procedurale care îi sunt garantate de articolul 108 alineatul (2) TFUE, precum și interesul de a exercita acțiunea [8]. În continuare, Tribunalul a examinat pe fond motivele invocate de recurentă în susținerea acestei cereri, respingându-le pe toate și, prin urmare, respingând acțiunea în totalitate [9].

III. Concluziile părților

14. Recurenta solicită Curții anularea hotărârii atacate, a primei și a celei de a doua decizii în litigiu sau, cu titlu subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare la Tribunal, precum și obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

15. Comisia solicită Curții să anuleze concluzia Tribunalului, prezentată la punctele 73-94 din hotărârea atacată, potrivit căreia acțiunea îndreptată împotriva celei de a doua decizii în litigiu este admisibilă, să soluționeze ea însăși această acțiune și să o declare inadmisibilă, să respingă recursul formulat de recurentă și să o oblige la plata cheltuielilor de judecată.

IV. Analiza recursului

16. În susținerea recursului formulat, recurenta invocă cinci motive.

17. Primul și al doilea motiv de recurs privesc partea din hotărârea atacată referitoare la prima decizie în litigiu. Recurenta susține că Tribunalul a săvârșit erori de drept prin excluderea calității sale procesuale active în calitate de concurent, în cadrul primului motiv, și, respectiv, în calitate de asociație profesională, în cadrul celui de al doilea motiv.

18. În schimb, celelalte trei motive privesc partea din hotărârea atacată referitoare la a doua decizie în litigiu. Mai precis, prin intermediul celui de al treilea motiv, recurenta susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, pentru aceleași motive pentru care a exclus calitatea procesuală activă în privința primei decizii în litigiu, că ea nu avea calitate procesuală activă în calitate de concurent sau de asociație profesională. Prin intermediul celui de al patrulea motiv, recurenta susține că Tribunalul a săvârșit mai multe erori de drept și de asemenea a denaturat faptele și elementele de probă în cadrul analizei în urma căreia a concluzionat că Comisia nu ar fi trebuit să inițieze procedura oficială de investigare. Prin intermediul celui de al cincilea motiv, recurenta invocă erori de drept în aprecierea caracterului suficient al motivării celei de a doua decizii în litigiu.

19. În memoriul în apărare, Comisia contestă admisibilitatea cererii de anulare a celei de a doua decizii în litigiu și solicită Curții să reexamineze din oficiu admisibilitatea acestei cereri și să o declare inadmisibilă.

7 A se vedea punctul 83 din hotărârea atacată.

8 A se vedea punctul 93 din hotărârea atacată.

9 A se vedea punctele 196 și 198 din hotărârea atacată.

20. Conform solicitării Curții, ne vom concentra analiza asupra problemei admisibilității cererii de anulare a celei de a doua decizii în litigiu, precum și asupra celui de al patrulea și a celui de al cincilea motiv de recurs.

A. Cu privire la cererea Comisiei de a constata din oficiu inadmisibilitatea cererii de anulare a celei de a doua decizii în litigiu

1. Argumentele părților

21. Comisia consideră că Tribunalul a reținut în mod eronat admisibilitatea acțiunii îndreptate împotriva celei de a doua decizii în litigiu și arată că Curtea este obligată să se pronunțe din oficiu asupra acestei probleme în măsura în care este invocată. Concret, Comisia consideră că Tribunalul a interpretat și a aplicat în mod eronat noțiunea de „parte interesată”, în sensul articolului 108 alineatele (2) și (3) TFUE, precum și al articolului 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999, apreciind că recurenta se putea prevala de această calitate.

22. În primul rând, Comisia susține că, potrivit jurisprudenței, calitatea de „parte interesată” presupune existența unui raport de concurență care să fi fost denaturat prin măsurile de ajutor. Prin urmare, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a calificat recurenta drept parte interesată, deși el însuși constatase anterior că recurenta respectivă nu era prezentă pe piețele vizate de măsurile în cauză. Potrivit Comisiei, Tribunalul ar fi efectuat o analiză întemeiată pe o lectură parțială a jurisprudenței relevante.

23. În al doilea rând, Tribunalul ar fi săvârșit de asemenea o eroare de drept atunci când a considerat că interesele recurentei și ale membrilor acesteia fuseseră afectate prin adoptarea măsurilor de ajutor.

24. Pe de o parte, Tribunalul nu ar oferi nicio dovadă a afirmației, cuprinsă la punctul 86 din hotărârea atacată, potrivit căreia interesele respective ar fi fost afectate printr-o eventuală vânzare către Capricorn a activelor Nürburgring la un preț pretins diferit de prețul pieței. Pe de altă parte, Comisia consideră că Tribunalul a recunoscut calitatea recurentei de „parte interesată” întemeindu-se, în definitiv, exclusiv pe faptul că recurenta ar fi putut dispune de informații potențial relevante pentru Comisie în cadrul unei proceduri oficiale de investigare. Totuși, o asemenea interpretare a noțiunii de „parte interesată” ar fi excesiv de largă și nu ar ține seama de faptul că transmiterea unei informații care conduce la identificarea acordării ilegale a unui ajutor de stat nu face ca cel care a transmis informația respectivă să devină în mod automat o „parte interesată”.

25. Recurenta contestă argumentele Comisiei.

2. Apreciere

26. Comisia solicită Curții să constate din oficiu inadmisibilitatea acțiunii în primă instanță în ceea ce privește a doua decizie în litigiu.

27. În această privință, amintim că reiese dintr-o jurisprudență constantă că Curtea, sesizată cu un recurs în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, este ținută să se pronunțe, dacă este cazul din oficiu, cu privire la admisibilitatea unei acțiuni în anulare și,

prin urmare, cu privire la motivul de ordine publică întemeiat pe nerespectarea condiției, prevăzută la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE, potrivit căreia un reclamant nu poate solicita anularea unei decizii al cărei destinatar nu este decât dacă îl privește direct și individual [10].

28. În hotărârea atacată, Tribunalul a analizat, la punctele 78-89, problema admisibilității acțiunii recurentei în privința celei de a doua decizii în litigiu și în special problema afectării sale în mod individual în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, recunoscând calitatea recurentei de „parte interesată” în ceea ce privește decizia amintită și, prin urmare, calitatea sa procesuală activă pentru a-și proteja drepturile procedurale care îi sunt conferite, în această calitate, în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE.

29. În această privință, amintim că articolul 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999, preluând în esență definiția deja dezvoltată în jurisprudența Curții [11], definește noțiunea de „persoană interesată” ca fiind „orice persoană, întreprindere sau asociație de întreprinderi ale cărei interese pot fi afectate de acordarea unui ajutor, în special beneficiarul ajutorului, întreprinderile concurente și asociațiile profesionale”.

30. După cum am avut deja ocazia să amintim recent [12], din jurisprudență reiese că această definiție nu exclude posibilitatea ca o întreprindere care nu este un concurent direct al beneficiarului ajutorului să fie calificată drept persoană interesată, în măsura în care demonstrează că interesele sale ar putea fi afectate prin acordarea ajutorului [13]. În timp ce o întreprindere concurentă a beneficiarului unei măsuri de ajutor este incontestabil una dintre „părțile în cauză” în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE [14], entității care nu este concurent al beneficiarului ajutorului i se poate recunoaște calitatea de „persoană interesată” în măsura în care se poate demonstra că interesele sale ar putea fi afectate prin acordarea ajutorului, ceea ce, potrivit jurisprudenței, presupune dovedirea faptului că măsura poate să aibă un efect concret asupra situației sale [15].

31. Din această jurisprudență reiese că, contrar celor susținute de Comisie, calitatea de „parte interesată” nu presupune în mod necesar existența unui raport de concurență care să fi fost denaturat prin măsurile de ajutor și că, prin urmare, nu se poate reproșa Tribunalului că a

[10] A se vedea Hotărârea din 29 noiembrie 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall și alții/Comisia (C-176/06 P, nepublicată, EU:C:2007:730, punctul 18), precum și Hotărârea din 29 iulie 2019, Bayerische Motoren Werke și Freistaat Sachsen/Comisia (C-654/17 P, EU:C:2019:634, punctul 44).

[11] A se vedea Hotărârea din 2 aprilie 1998, Comisia/Sytraval și Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, punctul 41 și jurisprudența citată).

[12] A se vedea în această privință punctele 64-67 din Concluziile noastre prezentate în cauzele conexate Scandlines Danmark și alții/Comisia (C-174/19 P și C-175/19 P, EU:C:2021:199).

[13] A se vedea Hotărârea din 27 octombrie 2011, Austria/Scheucher-Fleisch și alții (C-47/10 P, EU:C:2011:698, punctul 132 și jurisprudența citată).

[14] Hotărârea din 3 septembrie 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland și alții/Comisia (C-817/18 P, EU:C:2020:637, punctul 50 și jurisprudența citată).

[15] A se vedea în special Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 65), precum și Hotărârea din 27 octombrie 2011, Austria/Scheucher-Fleisch și alții (C-47/10 P, EU:C:2011:698, punctul 132). A se vedea de asemenea Concluziile avocatului general Szpunar prezentate în cauza Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland și alții/Comisia (C-817/18 P, EU:C:2020:255, punctul 36 și următoarele, unde se fac alte trimiteri jurisprudențiale).

săvârșit o eroare de drept atunci când a calificat recurenta drept parte interesată, deși constatase anterior că recurenta respectivă nu acționa nicidecum pe piețele vizate de măsurile în cauză [16].

32. Comisia consideră de asemenea că Tribunalul a recunoscut în mod eronat calitatea recurentei de „parte interesată”, întemeindu-se, la punctele 87 și 88 din hotărârea atacată, exclusiv pe împrejurarea că aceasta ar fi putut dispune de informații potențial relevante pentru Comisie în cadrul unei proceduri oficiale de investigare.

33. În această privință, suntem de acord cu Comisia că simplul fapt că o persoană dispune de informații care ar putea fi relevante în cadrul unei proceduri oficiale de investigare nu este suficient pentru a califica persoana respectivă drept „parte interesată” [17].

34. Astfel, o interpretare atât de extensivă a noțiunii de „parte interesată” nu este compatibilă nici cu definiția și nici cu criteriile menționate la punctele 29 și 30 de mai sus, din care reiese că recunoașterea acestei calități depinde de o posibilă atingere adusă intereselor persoanei în cauză, care rezultă din acordarea ajutoarelor și presupune un efect concret asupra situației sale. Rezultă că, astfel cum în mod întemeiat arată Comisia, simpla posibilitate de a transmite informații care pot conduce la identificarea acordării ilegale a unui ajutor de stat nu permite, ca atare, să se atribuie în mod automat celui care a transmis informațiile respective calitatea de „parte interesată”.

35. În această privință, trebuie să arătăm că din lectura punctelor 86-88 din hotărârea atacată reiese că efectiv Tribunalul a considerat că interesele recurentei puteau fi afectate prin acordarea unui ajutor în favoarea Capricorn pentru motivul că recurenta deținea informații care ar fi putut fi luate în considerare de Comisie în cursul procedurii oficiale de investigare. La punctul 86 din hotărârea atacată, Tribunalul face o referire, în realitate destul de vagă, la scopul nelucrativ al recurentei, arătând că este vorba despre o asociație care urmărește „restabilirea și […] promovarea unui circuit de curse automobilistice la Nürburgring și […] promovarea intereselor colective ale membrilor săi, dintre care unii care organizează evenimente sportive pe circuitul menționat”. Această referire pare totuși să fi fost avansată pentru a justifica nu atât calitatea recurentei de „parte interesată”, cât mai degrabă deținerea de către aceasta din urmă a unor informații care ar putea fi relevante pentru aprecierea Comisiei, ceea ce, după cum am arătat la punctul precedent, nu este suficient, în sine, pentru a-i recunoaște calitatea menționată.

[16] Contrar celor susținute de Comisie, analiza efectuată de Tribunal în această privință nu este contrară nici Hotărârii din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), nici Hotărârii din 6 noiembrie 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Comisia și Comisia/Scuola Elementare Maria Montessori și Ferracci (C-622/16 P-C-624/16 P, EU:C:2018:873). În cea dintâi hotărâre, Curtea a recunoscut calitatea de persoană interesată unei întreprinderi care nu era o concurentă directă a beneficiarului ajutorului, dar care avea nevoie de aceeași materie primă pentru procesul său de producție, în măsura în care aceasta a arătat că interesele sale puteau fi afectate prin acordarea ajutorului și a demonstrat corespunzător cerințelor legale că ajutorul putea să aibă un efect concret asupra situației sale (a se vedea punctele 64 și 65). Contrar celor susținute de Comisie, Curtea nu și-a întemeiat totuși analiza pe împrejurarea că cele două întreprinderi în cauză se aflau într-un raport de concurență pe o piață în amonte, cea a materiei prime în discuție. În schimb, în ceea ce privește punctul 43 din a doua hotărâre, invocat de Comisie, acesta nu este relevant în contextul de față deoarece, la acest punct din hotărârea menționată, Curtea nu a examinat nicidecum problema recunoașterii calității de „parte interesată”. Acest punct privește mai curând problema eventualei afectări directe a situației juridice a autorului unei plângeri împotriva unei decizii a Comisiei prin care nu se aducea atingere efectelor unor măsuri naționale de instituire a unei scheme de ajutor care îl puneau pe autorul plângerii respective într-o situație concurențială dezavantajoasă.

[17] În această privință, considerăm că punctul 12 din Ordonanța vicepreședintelui Curții din 6 octombrie 2015, Comité d’entreprise de la SNCM/SNCM și Comisia [C-410/15 P (I), EU:C:2015:669], la care Tribunalul face trimitere la punctul 87 din hotărârea atacată, nu poate fi interpretat în sensul că simpla deținere a unor informații relevante este suficientă pentru a recunoaște deținătorului acestor informații calitatea de „parte interesată”. La acest punct, vicepreședintele Curții se referea, în opinia noastră, mai degrabă la obiectivul urmărit prin recunoașterea calității de „parte interesată” părții în discuție în cauza menționată.

36. Din lectura dosarului reiese însă că, în cererea introductivă depusă la Tribunal, recurenta a susținut că este o asociație care apără de peste 40 de ani interesele sportului automobilistic german în ansamblu, *în special* în cadrul circuitului Nürburgring, și că obiectivul său fundamental este de a garanta gestionarea acestui circuit în condiții economice orientate spre interesul general, astfel încât să asigure și sportivilor acces la circuitul menționat. În acest scop, ea a dezvoltat printre altele un concept de utilizare a circuitului întemeiat pe interesul general, a întreținut contacte și a negociat cu autoritățile de stat și cu cele ale landului Renania-Palatinat competente, precum și cu alte entități interesate. Recurenta a susținut de asemenea că, dimpotrivă, Capricorn, cumpărător al activelor Nürburgring, urmărea un concept opus care urmărea maximizarea profiturilor, absolut incompatibil cu obiectivele proprii ale recurentei.

37. Având în vedere aceste argumente, care, de altfel, nu par să fi fost contestate de Comisie, apreciem că se poate considera că pretinsa acordare a unui ajutor în favoarea Capricorn în cadrul achiziționării activelor Nürburgring este de natură să afecteze interesele recurentei, al cărei scop și a cărei existență sunt legate în special de circuitul Nürburgring, precum și ale membrilor săi, pentru care acordarea ajutorului pretins ilegal riscă să aibă un efect concret.

38. Din considerațiile care precedă reiese, în opinia noastră, că trebuie să se recunoască recurentei calitatea de „parte interesată” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul nr. 659/1999 și că, prin urmare, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a considerat admisibilă cererea de anulare a celei de a doua decizii în litigiu formulată de aceasta, în măsura în care prin cererea respectivă se urmărea protejarea drepturile procedurale care sunt conferite recurentei, în această calitate, în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE.

B. Cu privire la al patrulea motiv de recurs, întemeiat pe erori în analiza existenței unor dificultăți serioase care ar fi justificat inițierea fazei oficiale de investigare

39. Prin intermediul celui de al patrulea motiv de recurs, care cuprinde cinci aspecte, recurenta reproșează Tribunalului că a săvârșit mai multe erori de drept, că a denaturat elemente de probă și că nu a furnizat o motivare suficientă în cadrul analizei în urma căreia a concluzionat că nu s-a stabilit că, la încheierea fazei preliminare de examinare, Comisia se confrunta cu dificultăți care impuneau inițierea unei proceduri oficiale de investigare.

40. Dat fiind că recurenta susține în mai multe rânduri că hotărârea atacată ar fi afectată de nemotivare sau de o motivare insuficientă, înainte de a analiza argumentele invocate de aceasta în cadrul celui de al patrulea motiv de recurs, considerăm oportun să amintim principiile jurisprudențiale dezvoltate de Curte în ceea ce privește întinderea obligației de motivare a hotărârilor care revine Tribunalului.

1. Cu privire la întinderea obligației Tribunalului de a-și motiva hotărârile

41. Potrivit unei jurisprudențe constante, obligația de motivare a Tribunalului, care decurge din articolul 36 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, aplicabil acestuia în temeiul articolului 53 primul paragraf din același statut și al articolului 117 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, impune ca motivarea hotărârii atacate să evidențieze în mod clar și neechivoc raționamentul Tribunalului, astfel încât să se permită persoanelor interesate să ia

cunoștință de motivele deciziei luate, iar Curții să își exercite controlul jurisdicțional [18].

42. Din jurisprudență reiese de asemenea că motivul întemeiat pe lipsa unui răspuns din partea Tribunalului la argumentele invocate în primă instanță echivalează în esență cu invocarea unei încălcări a obligației de motivare [19] și că problema dacă motivarea unei hotărâri a Tribunalului este contradictorie sau insuficientă reprezintă o problemă de drept care poate fi invocată, ca atare, în cadrul unui recurs [20]. În acest cadru, controlul Curții are ca obiect în special să verifice dacă Tribunalul a răspuns corespunzător cerințelor legale tuturor argumentelor invocate de reclamant [21].

43. Totuși, reiese de asemenea dintr-o jurisprudență constantă că obligația de motivare nu impune Tribunalului să realizeze o expunere care să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate argumentele prezentate de părțile în litigiu și că, prin urmare, motivarea Tribunalului poate fi implicită, cu condiția să permită persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care Tribunalul nu le-a admis argumentele, iar Curții, să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul [22]. Cu toate acestea, Tribunalul nu este obligat să se pronunțe cu privire la elemente care sunt în mod vădit nerelevante sau să anticipeze obiecțiunile potențiale [23].

44. Din principiile prezentate mai sus reiese că, deși, potrivit jurisprudenței, Tribunalul își poate îndeplini, în condițiile menționate anterior, obligația de motivare a hotărârilor printr-o motivare implicită, acesta nu poate însă să omită pur și simplu să răspundă, explicit sau implicit, la argumentele invocate în fața sa, care nu sunt în mod vădit irelevante, sau să le denatureze fondul. Astfel, o asemenea omisiune constituie o lipsă de motivare, contrară obligației de motivare care revine Tribunalului, precum și o încălcare a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă garantat de articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene [24].

2. Cu privire la primul aspect al celui de al patrulea motiv, referitor la caracterul transparent și nediscriminatoriu al procedurii de cerere de ofertă

a) Argumentele părților

45. În cadrul primului aspect al celui de al patrulea motiv de recurs, recurenta susține că Tribunalul ar fi săvârșit o eroare atunci când a concluzionat, la punctul 146 din hotărârea atacată, că argumentele pe care le-a prezentat nu permiteau să se stabilească faptul că Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la caracterul transparent și nediscriminatoriu al procedurii de cerere de ofertă. În acest scop, recurenta invocă trei serii de critici.

[18] A se vedea *ex multis* Hotărârea din 11 iunie 2015, EMA/Comisia (C-100/14 P, EU:C:2015:382, punctul 67 și jurisprudența citată), și Hotărârea din 26 mai 2016, Rose Vision/Comisia (C-224/15 P, EU:C:2016:358, punctul 24).

[19] A se vedea Hotărârea din 11 mai 2017, Dyson/Comisia (C-44/16 P, EU:C:2017:357, punctul 37 și jurisprudența citată), precum și Hotărârea din 16 noiembrie 2017, Ludwig-Bölkow-Systemtechnik/Comisia (C-250/16 P, EU:C:2017:871, punctul 55).

[20] A se vedea *ex multis* Hotărârea din 26 mai 2016, Rose Vision/Comisia (C-224/15 P, EU:C:2016:358, punctul 26 și jurisprudența citată), și cel mai recent Hotărârea din 11 iunie 2020, China Construction Bank/EUIPO (C-115/19 P, EU:C:2020:469, punctul 67 și jurisprudența citată).

[21] A se vedea Hotărârea din 11 mai 2017, Dyson/Comisia (C-44/16 P, EU:C:2017:357, punctul 37 și jurisprudența citată), precum și Ordonanța din 13 decembrie 2012, Alliance One International/Comisia (C-593/11 P, nepublicată, EU:C:2012:804, punctul 27).

[22] A se vedea *ex multis* Hotărârea din 26 mai 2016, Rose Vision/Comisia (C-224/15 P, EU:C:2016:358, punctul 25 și jurisprudența citată), precum și Hotărârea din 11 mai 2017, Dyson/Comisia (C-44/16 P, EU:C:2017:357, punctul 38 și jurisprudența citată).

[23] A se vedea în acest sens Hotărârea din 6 noiembrie 2012, Éditions Odile Jacob/Comisia (C-551/10 P, EU:C:2012:681, punctul 48 și jurisprudența citată).

[24] A se vedea în acest sens și Concluziile avocatei generale Kokott prezentate în cauza Bayer CropScience și Bayer/Comisia (C-499/18 P, EU:C:2020:735, punctul 89).

46. În primul rând, referindu-se în special la punctul 145 din hotărârea atacată, recurenta reproșează Tribunalului că a considerat că era posibil să se obțină, pe baza „criteriului de maximizare a valorii tuturor activelor”, un preț de vânzare a activelor Nürburgring adecvat în sensul reglementării în materie de ajutoare de stat. Potrivit recurentei, pe de o parte, Tribunalul s-ar fi întemeiat pe o interpretare eronată a articolului 107 și a articolului 108 alineatul (2) TFUE. Pe de altă parte, Tribunalul nu ar fi examinat diverse argumente pe care recurenta le-a prezentat cu privire la acest aspect, astfel încât hotărârea atacată ar fi afectată de o motivare insuficientă.

47. Recurenta susține că a prezentat în primă instanță criteriile juridice care ar trebui luate în considerare pentru a structura o procedură de cerere de ofertă astfel încât să poată respecta condițiile de obținere a prețului de piață. În fața Tribunalului, ea ar fi evidențiat că reiese din jurisprudență că situația concurențială trebuie să fie restabilită pe fiecare dintre piețele relevante. Referindu-se la jurisprudența potrivit căreia principalul obiectiv al rambursării unui ajutor de stat ilegal este de a elimina denaturarea concurenței cauzată de plata unui astfel de ajutor, recurenta a susținut în fața Tribunalului că structura procedurii de cerere de ofertă nu fusese de natură să elimine denaturările concurenței provocate de plata ajutoarelor ilegale, din moment ce acestea fuseseră utilizate pentru crearea unui conglomerat de întreprinderi care acționează pe mai multe piețe. Potrivit recurentei, într-un asemenea context, ar fi trebuit să se solicite oferte autonome pentru fiecare dintre unitățile comerciale care urmau să fie vândute. Aceasta nu ar fi împiedicat o vânzare în bloc, dar ar fi obligat fiecare ofertant să prezinte prețul cel mai ridicat pentru fiecare unitate din conglomerat. Numai în acest mod ar fi fost posibil să se compare ofertele.

48. În al doilea rând, recurenta susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că nu a ținut seama de împrejurarea că criteriul menționat la punctele 144 și 145 din hotărârea atacată, referitor la pragul de 25 % din cea mai bună ofertă (denumit în continuare „criteriul de 25 %”) [25], nu ar fi fost niciodată comunicat celor interesați. Prin urmare, aceștia nu ar fi putut să îl ia în considerare în strategiile lor, astfel încât procedura de cerere de ofertă nu ar fi fost transparentă și nediscriminatorie. Afirmația cuprinsă la punctul 145 din hotărârea atacată, potrivit căreia, întrucât a fost stabilit în funcție de valoarea ofertelor depuse efectiv, criteriul de 25 % putea fi determinat în mod concret numai *ex post*, ar fi lipsită de pertinență în privința caracterului transparent și nediscriminatoriu al procedurii de cerere de ofertă.

49. În al treilea rând, recurenta reproșează în esență Tribunalului că nu a ținut seama de argumentul său potrivit căruia Capricorn ar fi o societate diferită de societățile Capricorn Automotive GmbH și Capricorn Holding GmbH, care erau societățile ce au depus oferta în cadrul procedurii de cerere de ofertă. Din jurisprudență ar reieși că acceptarea unei oferte care nu provine de la un candidat care a participat în mod autonom la o procedură de cerere de ofertă nu ar respecta condiția referitoare la caracterul deschis și transparent al unei astfel de proceduri.

50. Comisia susține că primul aspect al celui de al patrulea motiv de recurs trebuie respins în parte ca nefondat și în parte ca inadmisibil.

b) Apreciere

51. În cadrul primului aspect al celui de al patrulea motiv de recurs, recurenta contestă analiza efectuată de Tribunal la punctele 138-146, în care acesta a respins critica prin care ea invocase caracterul netransparent și discriminatoriu al procedurii de cerere de ofertă.

[25] A se vedea mai în detaliu punctul 53 de mai jos.

1) Rezumatul hotărârii atacate

52. În această parte a hotărârii atacate, Tribunalul a constatat că, în cursul procedurii de cerere de ofertă, investitorii fuseseră invitați să depună o ofertă indicativă pentru toate activele, pentru grupuri de active determinate sau pentru active individuale, că ofertele trebuiau să fie evaluate printre altele pe baza prețului propus pentru active, în funcție de întinderea ofertei, și că investitorii trebuiau să fie selectați în lumina unui criteriu de maximizare a valorii tuturor activelor. Tribunalul a arătat de asemenea că aplicarea acestui criteriu a determinat, în practică, vânzătorii să nu ia în considerare, în ultima fază a procedurii de cerere de ofertă, decât ofertele privind toate activele, ceea ce se datora faptului că, ținând seama de ofertele depuse, vânzarea în bloc a Nürburgring permitea obținerea unui preț mai ridicat decât vânzarea separată a fiecăruia dintre active.

53. În continuare, Tribunalul a constatat că au existat șase oferte indicative pentru toate activele care au oferit mai mult de 25 % din cea mai bună ofertă, că ofertele pentru toate activele care nu s-au ridicat la 25 % din cea mai bună ofertă nu au mai fost luate în considerare și că același principiu a fost aplicat pentru ofertele vizând circuitul de la Nürburgring și ofertele vizând alte active, întrucât, în total, acestea nu s-au ridicat la 25 % din cea mai bună ofertă.

54. Tribunalul a dedus de aici că investitorii interesați aveau libertatea de a defini obiectul ofertei lor de cumpărare în lumina informației care le-a fost comunicată cu privire la criteriul referitor la maximizarea valorii tuturor activelor și că criteriul de 25 % avea drept scop doar să dea un conținut concret criteriului de maximizare a valorii tuturor activelor și, întrucât a fost stabilit în funcție de valoarea ofertelor depuse efectiv, putea fi determinat în mod concret numai *ex post*.

2) Cu privire la criticile referitoare la „criteriul de maximizare a valorii tuturor activelor”

55. În cadrul criticilor referitoare la „criteriul de maximizare a valorii tuturor activelor”, recurenta susține mai întâi că analiza Tribunalului ar fi afectată de o eroare de drept pentru că, din cauza utilizării ajutoarelor în discuție pentru a constitui un conglomerat de unități comerciale, ar fi fost necesar să se solicite oferte autonome pentru fiecare dintre aceste unități comerciale care fac parte din activele Nürburgring. Acesta ar fi fost singurul mod de a putea elimina denaturarea concurenței cauzată de plata aferentă măsurilor de ajutor. Recurenta susține apoi că hotărârea atacată este afectată de nemotivare cu privire la acest aspect.

56. În această privință, trebuie, în primul rând, să se arate că reiese dintr-o jurisprudență constantă că recuperarea unui ajutor ilegal urmărește restabilirea situației anterioare, iar acest obiectiv este atins de îndată ce ajutoarele în cauză, majorate, dacă este cazul, cu dobânzi de întârziere, au fost restituite de beneficiarul lor sau, cu alte cuvinte, de întreprinderile care au beneficiat efectiv de acestea. Prin această rambursare, beneficiarul pierde astfel avantajul de care beneficiase pe piață în raport cu concurenții săi, iar situația anterioară plății ajutorului este restabilită [26].

57. Rezultă că principalul obiectiv urmărit prin rambursarea unui ajutor de stat plătit în mod ilegal este de a elimina denaturarea concurenței cauzată de avantajul concurențial generat de ajutorul ilegal [27].

[26] A se vedea Hotărârea din 1 octombrie 2015, Electrabel și Dunamenti Erőmű/Comisia (C-357/14 P, EU:C:2015:642, punctul 110).

[27] Hotărârea din 30 aprilie 2020, Nelson Antunes da Cunha (C-627/18, EU:C:2020:321, punctul 42 și jurisprudența citată).

58. Totuși, astfel cum corect a arătat Tribunalul la punctul 133 din hotărârea atacată, potrivit jurisprudenței constante a Curții, în cazul în care o întreprindere care a beneficiat de un ajutor ilegal este achiziționată la prețul pieței, cu alte cuvinte la cel mai mare preț pe care un investitor privat acționând în condiții normale de concurență era dispus să îl plătească pentru societatea respectivă în situația în care se afla aceasta, în special după ce beneficiase de ajutoare de stat, elementul de ajutor a fost evaluat la prețul de piață și a fost inclus în prețul de cumpărare. În astfel de condiții, nu se poate considera că respectivul cumpărător a beneficiat de un avantaj față de ceilalți operatori de pe piață [28].

59. În speță, din cuprinsul punctelor 142-145 din hotărârea atacată, preluate la punctele 52-54 de mai sus, reiese că Tribunalul a constatat că, în cadrul procedurii de cerere de ofertă, investitorii interesați aveau libertatea de a defini obiectul ofertei lor de cumpărare și puteau propune o ofertă indicativă fie pentru toate activele, fie pentru grupuri de active determinate sau chiar pentru active individuale. Diferitele oferte ar fi fost ulterior evaluate în lumina unui criteriu de maximizare a valorii tuturor activelor. Posibilitatea de a prezenta oferte distincte pentru fiecare dintre unitățile comerciale care constituiau conglomeratul de întreprinderi din cadrul activelor Nürburgring nu era, așadar, exclusă, ci era lăsată la aprecierea fiecărui ofertant. În orice caz, indiferent de forma în care ar fi fost primită oferta (și anume ca ofertă globală pentru toate activele sau ca ofertă distinctă pentru fiecare dintre activitățile comerciale), ea ar fi fost evaluată în lumina criteriului de maximizare a valorii tuturor activelor menționat.

60. În acest context, utilizarea unui criteriu de evaluare a ofertelor prin care se urmărește maximizarea valorii tuturor activelor și aplicarea lui potrivit modalităților descrise anterior nu par nicidecum contrare cerințelor indicate de jurisprudența menționată la punctele 57-59 de mai sus, în măsura în care nu există nicio îndoială că utilizarea unui astfel de criteriu vizează și este de asemenea aptă să conducă la vânzarea activelor în cauză la prețul cel mai ridicat posibil, asigurând, așadar, potrivit jurisprudenței amintite, că cumpărătorul nu a beneficiat de un avantaj în raport cu ceilalți operatori de pe piață. Prin urmare, analiza Tribunalului în această privință nu este, în opinia noastră, afectată de nicio eroare de drept.

61. În ceea ce privește, în schimb, critica întemeiată pe lipsa motivării cu privire la acest aspect, din lectura punctelor 142-145 din hotărârea atacată, după cum se deduce de altfel din cuprinsul punctelor 52-54 de mai sus, reies, în opinia noastră, în mod suficient de clar motivele care au determinat Tribunalul să considere că în speță utilizarea criteriului referitor la maximizarea valorii activelor era corespunzătoare pentru a permite vânzarea activelor în cauză la prețul cel mai ridicat posibil și, prin urmare, obținerea prețului de vânzare adecvat în sensul reglementării în materie de ajutoare. Așadar, în opinia noastră, nu se poate constatata o încălcare de către Tribunal a obligației de motivare în legătură cu acest aspect.

3) Cu privire la critica referitoare la caracterul secret al criteriului de 25 %

62. În continuare, recurenta susține că examinarea criteriului de 25 %, efectuată de Tribunal la punctul 145 din hotărârea atacată (preluat la punctul 54 de mai sus), este afectată de o eroare de drept, întrucât acest criteriu nu ar fi fost niciodată comunicat celor interesați, care nu ar fi putut să îl ia în considerare în strategiile lor.

[28] A se vedea Hotărârea din 29 aprilie 2004, Germania/Comisia (C-277/00, EU:C:2004:238, punctul 80), și Hotărârea din 1 octombrie 2015, Electrabel și Dunamenti Erőmű/Comisia (C-357/14 P, EU:C:2015:642, punctul 112).

63. În această privință, arătăm că nu se contestă că criteriul de 25 % era aplicat pe baza valorii ofertelor depuse efectiv. Rezultă că, astfel cum a constatat Tribunalul la punctul 145 din hotărârea atacată, el putea fi determinat în mod concret numai *ex post*. Acestea fiind spuse, trebuie totuși să se arate de asemenea că faptul că criteriul menționat putea fi determinat în mod concret *ex post* nu presupune nicidecum că nu era posibil să se indice în documentația aferentă procedurii de cerere de ofertă și, prin urmare, să se comunice ofertanților că acest criteriu ar fi fost utilizat în cadrul evaluării ofertelor depuse.

64. Totuși, considerăm că omiterea unei astfel de indicații sau comunicări nu este suficientă pentru a repune în discuție caracterul deschis și transparent al procedurii de cerere de ofertă. În hotărârea atacată, Tribunalul a constatat, la punctul 145, că criteriul referitor la maximizarea valorii de vânzare fusese comunicat celor interesați și că, așadar, aceștia din urmă au luat cunoștință de faptul că, pentru a avea posibilitatea de a li se atribui contractul, trebuiau să își structureze oferta în conformitate cu criteriul menționat.

65. Într-un astfel de context, nu rezultă cum ar fi putut fi diferită strategia ofertanților dacă aceștia ar fi fost informați că numai ofertele care ar fi atins cel puțin 25 % din cea mai bună ofertă globală depusă ar fi fost examinate în continuarea procedurii. Prin urmare, nu s-a dovedit că omisiunea comunicării acestui criteriu, care putea fi determinat numai *ex post*, ar fi avut vreo incidență asupra derulării procedurii de cerere de ofertă. Rezultă că analiza efectuată de Tribunal nu este, în opinia noastră, afectată de nicio eroare de drept.

4) Cu privire la critica referitoare la schimbarea ofertantului în cursul procedurii de cerere de ofertă

66. În al treilea rând, recurenta reproșează în esență Tribunalului că nu a ținut seama de argumentul său potrivit căruia Capricorn ar fi o societate diferită de societățile Capricorn Automotive GmbH și Capricorn Holding GmbH, care au depus o ofertă în cadrul procedurii de cerere de ofertă.

67. În această privință, amintim că, în conformitate cu articolul 170 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, recursul nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecății Tribunalului. În cadrul recursului, competența Curții este astfel limitată la aprecierea soluției legale date cu privire la motivele dezbătute în fața primei instanțe. O parte nu poate, așadar, să invoce pentru prima dată în fața Curții un motiv pe care nu l-a invocat în fața Tribunalului, întrucât aceasta ar echivala cu a-i permite să sesizeze Curtea, a cărei competență în materie de recurs este limitată, cu un litigiu mai extins decât cel cu care a fost învestit Tribunalul [29]. Așadar, criticile noi, care nu au fost prezentate Tribunalului, trebuie respinse ca inadmisibile în cadrul recursului [30].

68. Din lectura înscrisurilor aferente procedurii în primă instanță reiese că recurenta nu a formulat în fața Tribunalului o critică referitoare la schimbarea ofertantului în cursul procedurii de cerere de ofertă. Astfel cum corect a arătat Comisia, pentru a demonstra că a invocat această critică în fața Tribunalului, recurenta s-a limitat să facă trimitere la răspunsul său la o întrebare adresată de Tribunal care privea, de altfel, problema existenței interesului de a exercita acțiunea. În memoriul său în replică în fața Curții, pentru a-și susține afirmația potrivit căreia invocase

[29] În această privință, a se vedea *ex multis* cel mai recent Hotărârea din 4 martie 2021, Comisia/Fútbol Club Barcelona (C-362/19 P, EU:C:2021:169, punctul 47 și jurisprudența citată).

[30] A se vedea printre altele Hotărârea din 28 noiembrie 2019, Brugg Kabel și Kabelwerke Brugg/Comisia (C-591/18 P, nepublicată, EU:C:2019:1026, punctul 70 și jurisprudența citată).

această critică în fața Tribunalului, recurenta s-a referit la punctul 17 și la punctul 77 și următoarele din cererea sa introductivă depusă la Tribunal. Totuși, din lectura acestor puncte din cererea introductivă depusă în primă instanță reiese numai că recurenta a menționat, cu titlu incident, la punctul 17, împrejurarea potrivit căreia Capricorn era o entitate diferită de Capricorn Automotive GmbH și de Capricorn Holding GmbH, fără a deduce însă de aici vreun argument în susținerea cererii sale de anulare a celei de a doua decizii în litigiu. Rezultă, în opinia noastră, că critica referitoare la schimbarea ofertantului în cursul procedurii de cerere de ofertă este inadmisibilă.

69. Având în vedere cele ce precedă, considerăm că primul aspect al celui de al patrulea motiv de recurs trebuie respins.

3. Cu privire la al doilea aspect al celui de al patrulea motiv, referitor la denaturarea scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014

a) Argumentele părților

70. În cadrul celui de al doilea aspect al celui de al patrulea motiv, recurenta contestă punctele 151-156 din hotărârea atacată și susține că, prin interpretarea unei scrisori a Deutsche Bank din 10 martie 2014, prezentată în cursul procedurii de cerere de ofertă în susținerea ofertei Capricorn, în sensul că angajamentul conținut în această scrisoare avea caracter obligatoriu, Tribunalul ar fi denaturat conținutul scrisorii menționate și, prin urmare, hotărârea ar fi afectată de o denaturare a faptelor și a unui element de probă.

71. Recurenta arată că, în fața Tribunalului, precizase că această scrisoare includea, pe ultima pagină, o mențiune expresă, intitulată „OBSERVAȚIE IMPORTANTĂ”, din care reieșeau în mod explicit următoarele: „Prezenta listă de condiții [«term sheet»] servește numai scopului discuțiilor și nu urmărește să creeze obligații juridice între noi”[31]. Caracterul neobligatoriu al acestei scrisori ar fi confirmat și de alte fraze din același document[32].

72. Ar rezulta de aici că Deutsche Bank ar fi indicat în mod neechivoc și evident că nu se considera obligată prin această scrisoare. Prin urmare, constatând că Deutsche Bank considera că este obligată prin scrisoarea menționată, Tribunalul ar fi denaturat conținutul acesteia. În consecință, concluzia cuprinsă la punctul 156 din hotărârea atacată, potrivit căreia nu ar reieși că Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli în ceea ce privește caracterul obligatoriu al scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014, ar fi eronată. Dat fiind că reiese în mod vădit din conținutul scrisorii menționate că Deutsche Bank nu se considera obligată, comparația cu scrisorile precedente schimbate între Capricorn și această bancă nu ar fi pertinentă pentru aprecierea caracterului său obligatoriu.

73. Comisia contestă argumentația recurentei.

[31] Versiunea originală în limba engleză este următoarea: „IMPORTANT NOTICE: […] This term sheet is for discussion purposes only and is not intended to create any legally binding obligation between us.”

[32] Este vorba despre următoarele fraze: „This document does not constitute advice, or an offer (of any type), invitation to offer or recommendation, to you. If after making your own assessment you independently decide you would like to pursue a specific transaction with us there will be separate offering or other legal documentation, the terms of which will (if agreed) supersede any indicative and summary terms contained in this document. We therefore do not accept any liability for any direct, consequential or other loss arising from reliance on this document.”

b) Apreciere

74. La punctele 151-155 din hotărârea atacată, Tribunalul, ca răspuns la argumentul invocat de recurentă potrivit căruia scrisoarea Deutsche Bank din 10 martie 2014 nu constituia o garanție de finanțare cu caracter obligatoriu în susținerea ofertei Capricorn, a verificat dacă examinarea efectuată de Comisie, care se alătura analizei autorităților germane, era de natură să înlăture prezența unor îndoieli în ceea ce privește caracterul obligatoriu al scrisorii menționate.

75. În această privință, Tribunalul a arătat, în primul rând, că scrisoarea Deutsche Bank din 10 martie 2014 menționa că banca amintită era dispusă să acorde societății Capricorn un împrumut de 45 de milioane de euro și că faptul că condițiile acestei finanțări erau descrise în mod detaliat părea să indice o examinare aprofundată și un schimb de informații între aceasta din urmă și cumpărător. În al doilea rând, Tribunalul a arătat că scrisoarea în discuție făcea trimitere, în mai multe rânduri, la angajamentul asumat de Deutsche Bank cu privire la Capricorn în conformitate cu scrisoarea menționată. În al treilea rând, Tribunalul a considerat că compararea acestei scrisori cu alte două scrisori pregătitoare și fără caracter obligatoriu ale Deutsche Bank din 17 și din 25 februarie 2014 confirmau caracterul obligatoriu al scrisorii în discuție. În sfârșit, Tribunalul a arătat că scrisoarea Deutsche Bank din 10 martie 2014 preciza că angajamentul asumat de aceasta din urmă era supus îndeplinirii a trei condiții care permiteau Deutsche Bank să se sustragă de la angajamentul său numai în cazul în care achiziția nu avea loc în condițiile prevăzute.

76. În această privință, reiese dintr-o jurisprudență constantă că, odată ce Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este competentă, în temeiul articolului 256 TFUE, doar să exercite un control cu privire la calificarea juridică a acestor fapte și la consecințele juridice care au fost stabilite pe baza lor. Aprecierea faptelor nu constituie, așadar, cu excepția cazului denaturării elementelor de probă prezentate în fața Tribunalului, o chestiune de drept supusă ca atare controlului Curții [33].

77. Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, o denaturare a faptelor trebuie să reiasă în mod evident din înscrisurile din dosar, fără a fi necesară o nouă apreciere a faptelor și a probelor [34]. Pe de altă parte, deși o denaturare a elementelor de probă poate consta într-o interpretare a unui document contrară conținutului acestuia, ea trebuie să reiasă în mod evident din dosarul prezentat Curții și presupune că Tribunalul a depășit în mod vădit limitele unei aprecieri rezonabile a acestor elemente de probă. În această privință, nu este suficient să se arate că un document ar putea face obiectul unei interpretări diferite de cea reținută de Tribunal [35].

78. În speță, Curtea este chemată, așadar, să stabilească dacă din analiza scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014 și din înscrisurile conținute în dosarul cauzei reiese în mod vădit că Tribunalul a denaturat întinderea care trebuie atribuită acestei scrisori. Nu considerăm că aceasta este situația.

[33] A se vedea *ex multis* Hotărârea din 28 ianuarie 2021, Qualcomm și Qualcomm Europe/Comisia (C-466/19 P, EU:C:2021:76, punctul 42 și jurisprudența citată).

[34] A se vedea *ex multis* Hotărârea din 10 martie 2021, Ertico – ITS Europe/Comisia (C-572/19 P, EU:C:2021:188, punctul 69 și jurisprudența citată).

[35] A se vedea Hotărârea din 28 ianuarie 2021, Qualcomm și Qualcomm Europe/Comisia (C-466/19 P, EU:C:2021:76, punctul 44 și jurisprudența citată).

79. Astfel, din lectura acestei scrisori reiese că, așa cum a arătat, de altfel, Tribunalul la punctele 152 și 153 din hotărârea atacată, Deutsche Bank afirmă în mai multe rânduri voința sa și angajamentul său de a acorda societății Capricorn finanțarea [36]. Scrisoarea este semnată de doi directori de prim nivel (de director și de directorul executiv) ai Deutsche Bank, ceea ce indică de asemenea, în opinia noastră, voința de a obliga banca prin conținutul scrisorii.

80. Interpretarea acestei scrisori în sensul caracterului obligatoriu al angajamentelor pe care le conține este confirmată, astfel cum a arătat, de altfel, Tribunalul la punctul 154 din hotărârea atacată, de analiza altor două scrisori ale Deutsche Bank, anterioare scrisorii din 10 martie 2014 și care se află de asemenea în dosar, una din 17 februarie 2014, iar cealaltă din 25 februarie 2014. Analiza acestor scrisori, pe de o parte, arată că ele conțin un limbaj clar diferit de cel conținut în scrisoarea din 10 martie 2014 și care indică în mod explicit lipsa voinței Deutsche Bank de a se obliga [37]. O comparație între modul lor de redactare și cel al scrisorii din 10 martie 2014 evidențiază, așadar, caracterul obligatoriu al acesteia din urmă. Pe de altă parte, ele arată că scrisoarea Deutsche Bank din 10 martie 2014 reprezintă etapa finală a procesului de negociere care a avut loc între bancă și Capricorn. Astfel cum a arătat Tribunalul, scrisoarea din 10 martie 2014 precizează că angajamentul asumat de Deutsche Bank este supus îndeplinirii a trei condiții, asupra cărora Deutsche Bank nu are însă nicio influență [38].

81. Desigur, astfel cum arată recurenta, scrisoarea din 10 martie 2014 conține o anexă, „Appendix A”, denumită „Term Sheet”, de asemenea din 10 martie 2014. Pe prima pagină, această anexă conține mențiunea „proiect” („draft”), iar natura sa „indicativă” este afirmată în mod explicit („indicative terms and conditions”). Ea face de asemenea trimitere la observația importantă care figurează pe ultima pagină, al cărei conținut este menționat de recurentă și este preluat la punctul 71 de mai sus.

82. Totuși, în opinia noastră, deși constatarea naturii de proiect a termenilor precișii din anexa la scrisoare, precum și mențiunea, în realitate aparent standardizată, care figurează la finalul acesteia pot efectiv să constituie o sursă de confuzie în ceea ce privește caracterul obligatoriu al anexei înseși și, prin urmare, al termenilor și al condițiilor precise ale finanțării care sunt menționate în aceasta, ele nu sunt în măsură să repună în discuție caracterul obligatoriu al scrisorii ca atare și al angajamentului Deutsche Bank de a acorda societății Capricorn finanțarea de 45 de milioane de euro indicată explicit în scrisoarea respectivă. Prin urmare, deși elementele menționate de recurentă pot să repună în discuție caracterul obligatoriu al anexei, ele nu repun în discuție caracterul obligatoriu al angajamentului conținut în scrisoare, iar aceasta cu atât mai mult având în vedere considerațiile efectuate la punctele 79 și 80.

[36] Astfel, de exemplu, scrisoarea începe cu următoarea frază: „We are pleased to confirm the terms and conditions on which Deutsche Bank […] is willing to arrange and underwrite the financing […]”. Secțiunea 1 din scrisoare, intitulată „Financing”, conține următoarea frază: „We are pleased to confirm the terms on which […] [Deutsche Bank] […] is willing to underwrite […] 100 % of a loan facility”. Secțiunea 10 din scrisoare, intitulată „Commitment expiry”, reglementează începutul și sfârșitul caracterului obligatoriu al scrisorii.

[37] În scrisoarea din 17 februarie 2014 se afirmă în mod explicit caracterul neobligatoriu (astfel cum reiese din fraza explicită potrivit căreia „this letter does not constitute a commitment on the part of, or engagement of, DB or any of its affiliates”). Scrisoarea amintită pare să constituie primul pas din procesul de negociere, astfel cum se deduce din următoarea frază din aceasta: „DB is pleased to inform you that […] we […] are confident in our ability to underwrite the Financing Transaction to finance, in part, the Transaction.” În schimb, scrisoarea din 25 februarie 2014 pare să constituie o etapă mai avansată a negocierii, în care cumpărătorul este informat, pe de o parte, cu privire la aprobarea de principiu de către comitetul de credit a acordării finanțării, dar și cu privire la necesitatea altor aprobări interne și, pe de altă parte, cu privire la faptul că procesul de „due diligence” nu a fost încă complet finalizat.

[38] Astfel cum reiese din secțiunea 2 din această scrisoare, condițiile respective sunt (i) executarea tranzacției, (ii) inexistența unei schimbări semnificative în ceea ce privea activele achiziționate și (iii) inexistența nelegalității finanțării.

83. Din analiza care precedă rezultă, în opinia noastră, că nu reiese în mod evident din dosarul prezentat Curții că, așa cum impune jurisprudența menționată la punctul 77 de mai sus, pentru a constata denaturarea unui document, Tribunalul ar fi depășit în mod vădit limitele unei aprecieri rezonabile a scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014. În consecință, în opinia noastră, și al doilea aspect al celui de al patrulea motiv trebuie respins ca nefondat.

4. Cu privire la al treilea aspect al celui de al patrulea motiv, referitor la lipsa solvabilității Capricorn

a) Argumentele părților

84. Prin intermediul celui de al treilea aspect al celui de al patrulea motiv de recurs, recurenta reproșează Tribunalului că, la punctele 147-161 din hotărârea atacată, nu a examinat argumentele pe care le-a prezentat în cererea sa introductivă depusă în primă instanță, referitoare la situația economică precară a diferitelor societăți ale grupului din care făcea parte Capricorn, precum și a proprietarului său. Argumentele menționate ar demonstra că, contrar celor reținute de Comisie în considerentele (242), (247), (261) și (277) ale deciziei finale, Capricorn nu ar fi dispus niciodată de o finanțare garantată.

85. Comisia contestă argumentația recurentei.

b) Apreciere

86. Din cererea introductivă depusă în primă instanță reiese că recurenta a invocat în fața Tribunalului o serie de elemente prin care se urmărea să se demonstreze că grupul din care făcea parte Capricorn și persoana care controla acest grup se confruntaseră deja cu dificultăți economice serioase începând cu anul 2012, așadar cu mult înainte de atribuirea în urma procedurii de cerere de ofertă.

87. Recurenta prezentase aceste elemente pentru a demonstra o eroare a Comisiei în decizia finală în ceea ce privește capacitatea Capricorn de a plăti prețul și, prin urmare, de a îndeplini criteriul securității finanțării tranzacției, prevăzut pentru selectarea investitorilor interesați de achiziționarea activelor Nürburgring [39].

88. În această privință, astfel cum a admis de altfel Comisia însăși, din lectura hotărârii atacate reiese că Tribunalul nu a răspuns nicidecum explicit la argumentele menționate. O motivare implicită, în sensul jurisprudenței menționate la punctul 43 din prezentele concluzii, ar putea probabil, în realitate cu un anumit efort de interpretare, să fie dedusă din cuprinsul punctului 158 din hotărârea atacată, în care Tribunalul, după ce a constatat caracterul obligatoriu al scrisorii Deutsche Bank din 10 martie 2014, a concluzionat că argumentele recurentei nu permiteau să se demonstreze că Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la respectarea cerinței unei garanții de finanțare cu caracter obligatoriu, care intra în cadrul criteriului securității tranzacției.

[39] A se vedea în special considerentul (48) al deciziei finale.

89. În orice caz, chiar dacă s-ar reține o lipsă a motivării hotărârii Tribunalului în această privință, trebuie amintit că, astfel cum reiese dintr-o jurisprudență constantă, chiar dacă o hotărâre a Tribunalului este afectată de o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pentru alte motive de drept, recursul trebuie respins [40].

90. În această privință, amintim că legalitatea unei decizii în materia ajutoarelor de stat trebuie să fie apreciată de instanța Uniunii în funcție de informațiile de care Comisia putea să dispună la momentul la care a adoptat decizia [41].

91. Comisia a susținut atât în fața Tribunalului, cât și în fața Curții că, la momentul adoptării deciziei finale, nu dispunea de informațiile pe care se întemeiază critica invocată în primă instanță de recurentă în această privință, iar recurenta nu a dovedit nicidecum în fața Curții că aceasta era situația.

92. În lumina celor expuse anterior, considerăm că al treilea aspect al celui de al patrulea motiv nu trebuie admis.

5. Cu privire la al patrulea aspect al celui de al patrulea motiv, referitor la continuarea procesului de vânzare după atribuirea activelor Nürburgring către Capricorn la 11 martie 2014

a) Argumentele părților

93. În cadrul celui de al patrulea aspect al celui de al patrulea motiv, recurenta contestă raționamentul Tribunalului prin care acesta a respins, la punctele 162-168 din hotărârea atacată, argumentele sale referitoare la continuarea procesului de vânzare după atribuirea activelor Nürburgring către Capricorn la 11 martie 2014.

94. Potrivit recurentei, întrucât a concluzionat că Comisia nu trebuia să țină seama de acest element, Tribunalul pare să considere că problema inițierii unei proceduri oficiale de investigare poate privi numai evenimente care se produc înainte de data atribuirii contractului. Această analiză ar fi afectată de erori de drept. Astfel, potrivit recurentei, faza preliminară de examinare nu ar fi încetat odată cu atribuirea activelor, care a avut loc la 11 martie 2014, ci numai odată cu adoptarea deciziei de către Comisie, care a intervenit la 1 octombrie 2014.

95. Tribunalul ar considera că actul formal de atribuire a activelor a reprezentat un fel de „ruptură”, după care Comisia nu ar mai fi trebuit să țină seama de informațiile suplimentare pe care le deținea până la adoptarea deciziei prin care a fost închisă procedura preliminară de examinare. Contrar celor reținute de Tribunal, în cursul examinării preliminare efectuate de Comisie, elementul decisiv nu este dacă, după plângerea sa din luna decembrie a anului 2013, recurenta a putut sau nu să depună o altă plângere, ci dacă, astfel cum prevede jurisprudența, Comisia dispunea de toate informațiile de care putea să dispună în mod obiectiv. În continuare, recurenta susține că Tribunalul ar fi denaturat de asemenea probele depuse de ea.

96. Comisia contestă argumentația recurentei.

[40] A se vedea în acest sens cel mai recent Hotărârea din 25 februarie 2021, Dalli/Comisia (C-615/19 P, EU:C:2021:133, punctul 165 și jurisprudența citată). Jurisprudența respectivă este aplicabilă și viciilor de motivare. În această privință, a se vedea Hotărârea din 19 martie 2020, ClientEarth/Comisia (C-612/18 P, nepublicată, EU:C:2020:223, punctele 39 și 40).

[41] A se vedea Hotărârea din 20 septembrie 2017, Comisia/Frucona Košice (C-300/16 P, EU:C:2017:706, punctul 70 și jurisprudența citată).

b) Apreciere

97. Prin intermediul celui de al patrulea aspect al celui de al patrulea motiv, recurenta contestă raționamentul cuprins la punctele 165-168 din hotărârea atacată, prin care Tribunalul a respins critica sa referitoare la continuarea procesului de vânzare după atribuirea activelor Nürburgring către Capricorn la 11 martie 2014.

98. În această parte a hotărârii atacate, Tribunalul a pornit, mai întâi, de la premisa că examinarea efectuată de Comisie a avut ca obiectiv să cerceteze, în scopul de a verifica aspectul dacă activele Nürburgring fuseseră vândute la prețul lor de piață, dacă procedura de cerere de ofertă fusese deschisă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată. Tribunalul a dedus de aici că pretinsul ajutor, care ar fi trebuit constatat de Comisie în a doua decizie în litigiu (și care, potrivit recurentei, ar fi trebuit să corespundă diferenței dintre prețul plătit de Capricorn pentru activele Nürburgring și prețul lor de piață), ar fi fost eventual acordat în favoarea Capricorn la 11 martie 2014, data atribuirii activelor respective în favoarea acesteia din urmă și a semnării contractului de vânzare prin care s-a stabilit prețul de achiziție al activelor menționate datorat de Capricorn.

99. Tribunalul a considerat că, în consecință, faptele ulterioare acestei date, precum cesiunea de către Capricorn către un subdobânditor a participației pe care aceasta o deținea în vehiculul de achiziționare a activelor Nürburgring, nu erau relevante pentru examinarea aspectului dacă un ajutor fusese eventual acordat în favoarea Capricorn în cadrul procedurii de cerere de ofertă. Tribunalul și-a încheiat apoi raționamentul afirmând că, dacă recurenta dorea examinarea de către Comisie și a existenței unui ajutor nou care rezulta din pretinsa continuare a procesului de vânzare, ulterior adoptării celei de a doua decizii în litigiu, ea ar fi trebuit să depună o nouă plângere în legătură cu acest subiect.

100. În această privință, considerăm mai întâi că trebuie să se respingă critica referitoare la denaturarea de către Tribunal a elementelor de probă. Astfel, recurenta nu precizează nicidecum pe ce elemente s-ar întemeia o asemenea denaturare.

101. În ceea ce privește critica referitoare la analiza eronată efectuată de Tribunal, amintim că, după cum s-a menționat la punctul 90 de mai sus, reiese dintr-o jurisprudență constantă că legalitatea unei decizii în materia ajutoarelor de stat trebuie să fie apreciată de instanța Uniunii în funcție de informațiile de care Comisia putea să dispună la momentul la care a adoptat decizia.

102. În această privință, trebuie să se arate că, astfel cum corect susține recurenta, faza preliminară a procedurii de examinare în materia ajutoarelor de stat ia sfârșit la momentul adoptării de către Comisie a uneia dintre deciziile prevăzute la articolul 4 din Regulamentul nr. 659/1999, iar nu la un moment anterior, cum ar fi la încheierea procedurii de cerere de ofertă prin atribuirea activelor care fac obiectul său.

103. Prin urmare, nu este exclus ca elemente de analiză noi și pertinente, de care Comisia nu avea cunoștință până atunci, să se poată manifesta ulterior încheierii procedurii de cerere de ofertă, dar înainte de adoptarea deciziei respective a Comisiei. Într-un astfel de caz, considerăm că Comisia nu este scutită să ia în considerare asemenea elemente noi și pertinente în analiza sa pentru simplul fapt că a luat cunoștință de acestea după încheierea procedurii de cerere de ofertă. Nu se poate exclude nici ca aprecierea unor astfel de elemente să poată determina Comisia să își modifice analiza în ceea ce privește existența sau inexistența ajutorului.

104. Prin urmare, în opinia noastră, nu este corect din punct de vedere juridic să se considere, astfel cum se deduce din ultima teză a punctului 166 din hotărârea atacată, că faptele ulterioare datei de încheiere a procedurii de cerere de ofertă și de atribuire a activelor care fac obiectul acestei proceduri nu pot fi în niciun caz relevante pentru examinarea aspectului dacă un ajutor a fost acordat în cadrul procedurii de cerere de ofertă.

105. În speță, arătăm de asemenea că, contrar a ceea ce reiese din cuprinsul punctului 167 din hotărârea atacată și celor susținute de Comisie, argumentele prezentate în primă instanță de recurentă și referitoare la fapte survenite după încheierea procedurii de cerere de ofertă nu urmăreau să determine examinarea de către Comisie a existenței unui ajutor nou rezultat din pretinsa continuare a procesului de vânzare, ci mai degrabă să repună în discuție caracterul transparent și nediscriminatoriu al procedurii de cerere de ofertă care a condus la vânzarea activelor Nürburgring către Capricorn.

106. Din considerațiile care precedă reiese, în opinia noastră, că hotărârea atacată este afectată de o eroare de drept în măsura în care Tribunalul a respins argumentele invocate de recurentă cu privire la continuarea procesului de vânzare după atribuirea activelor Nürburgring în favoarea Capricorn la 11 martie 2014 întemeindu-se pe împrejurarea că acestea se refereau la fapte survenite ulterior datei de încheiere a procedurii de cerere de ofertă.

107. Totuși, astfel cum reiese din jurisprudența citată la punctul 89 de mai sus, în ipoteza în care motivarea unei hotărâri a Tribunalului revelează o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pentru alte motive de drept, recursul trebuie respins.

108. În această privință, arătăm că motivul prezentat de recurentă în primă instanță era întemeiat în esență pe împrejurarea că, după încheierea primei vânzări, cumpărătorul și vânzătorii au încheiat un acord de garanție pentru plata ratelor din prețul de vânzare, care prevedea posibilitatea ca, în cazul neplății reiterate a celei de a doua tranșe din prețul de vânzare, activele să fie revândute, ceea ce, ulterior, s-a produs efectiv.

109. În această privință, considerăm că împrejurarea menționată, ulterioară atribuirii activelor Nürburgring la încheierea procedurii de cerere de ofertă și care nu putea fi, așadar, cunoscută la momentul atribuirii activelor respective, în lipsa altor elemente, nu poate fi considerată, în sine, ca fiind de natură să demonstreze că prima procedură s-a desfășurat în mod netransparent și discriminatoriu și, prin urmare, a condus la vânzarea acestor active la încheierea procedurii de cerere de ofertă la un preț care nu corespunde prețului pieței.

110. Din considerațiile care precedă rezultă, în opinia noastră, că și al patrulea aspect al celui de al patrulea motiv trebuie respins.

6. Cu privire la al cincilea aspect al celui de al patrulea motiv, referitor la nemotivarea hotărârii atacate

a) Argumentele părților

111. Prin intermediul celui de al cincilea aspect al celui de al patrulea motiv de recurs, recurenta contestă punctele 173-176 din hotărârea atacată, în care Tribunalul a respins argumentele pe care le-a prezentat în primă instanță și care sunt rezumate la punctele 170 și 171 din această hotărâre. Recurenta susține că Tribunalul s-a limitat să rezume argumentele sale la punctele 170 și 171 din

hotărârea atacată, fără a le examina în vreun fel și fără a furniza o motivare pentru respingerea lor. Aceasta ar avea drept consecință că hotărârea atacată este afectată de nemotivare, precum și de o denaturare a elementelor de probă prezentate de recurentă și de o eroare de drept în aplicarea articolului 107 și a articolului 108 alineatul (3) TFUE.

112. Comisia consideră că al cincilea aspect al celui de al patrulea motiv trebuie respins. Această instituție admite că Tribunalul a furnizat o motivare succintă, însă motivarea respectivă ar fi suficient de clară. Toate criticile rezumate la punctul 170 din hotărârea atacată, precum și încheierea contractului de închiriere, menționată la punctul 171, ar privi împrejurări care ar fi avut loc abia după încheierea contractului de vânzare în urma atribuirii contractului și ar fi, așadar, lipsite de relevanță pentru analiză.

b) Apreciere

113. La punctele 170-175 din hotărârea atacată, Tribunalul a analizat al treilea aspect al celui de al treilea motiv invocat în fața sa de recurentă, întemeiat pe faptul că vânzarea activelor Nürburgring către Capricorn constituia un ajutor de stat nou. La punctul 170, Tribunalul a rezumat patru argumente invocate de recurentă, iar la punctul 171 a rezumat un alt asemenea argument, referitor la contractul de închiriere având ca obiect activele Nürburgring.

114. Astfel cum a admis chiar Comisia, Tribunalul nu a răspuns la aceste argumente, ci s-a limitat, la punctul 173 din hotărârea atacată, să facă trimitere la „motivele prezentate la punctele 138-158 de mai sus, [astfel încât] nu este necesar să se considere că Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la caracterul transparent și nediscriminatoriu al procedurii de cerere de ofertă”, adăugând, la punctul următor, că „[r]ezultă de asemenea din aceleași motive că examinarea efectuată de Comisie care a condus la adoptarea celei de a doua decizii atacate era de natură să înlăture prezența unor îndoieli în ceea ce privește existența unui avantaj acordat cumpărătorului în cadrul contractului de închiriere a activelor Nürburgring sau al altor modalități de plată a prețului de vânzare a activelor respective”.

115. Avem îndoieli că o asemenea motivare, întemeiată pe o simplă trimitere atât de generală la alte părți ale hotărârii, fără nici cea mai mică explicație suplimentară, este, cel puțin în prezenta cauză, compatibilă cu obligația de motivare care revine Tribunalului, astfel cum este definită de jurisprudența menționată la punctele 41-44 de mai sus. Această motivare nu permite, de fapt, să se înțeleagă nici măcar implicit raționamentul Tribunalului, astfel încât să se permită persoanelor interesate să ia cunoștință de motivele deciziei luate, iar Curții să își exercite controlul jurisdicțional.

116. În ceea ce privește argumentul Comisiei potrivit căruia Tribunalul ar fi respins logic, în mod implicit, argumentele în discuție, întrucât ele priveau evenimente care au avut loc după încheierea contractului de vânzare și, prin urmare, nu ar fi putut afecta stabilirea prețului de vânzare relevant în sensul jurisprudenței menționate la punctul 58 de mai sus, arătăm, în primul rând, că nu reiese nicidecum din cuprinsul punctelor 173 și 174 din hotărârea atacată că acesta ar fi motivul respingerii argumentelor respective de către Tribunal. În al doilea rând, arătăm de asemenea că, deși motivul invocat de Comisie se poate aplica eventual celui de al doilea, celui de al treilea și celui de al patrulea argument menționate la punctul 170[42], el nu ar putea fi însă aplicat primului dintre aceste argumente, în măsura în care imputarea celor 6 milioane de euro care sunt

[42] Și anume amânarea plății celei de a doua tranșe din prețul de vânzare, nerecuperarea penalităților și cesiunea activelor către un subdobânditor.

menționate în cuprinsul său pare să fi fost prevăzută chiar în contractul de vânzare. El nu se aplică nici argumentelor menționate la punctul 171 din hotărârea atacată și referitoare la contractul de închiriere, care pare să fi fost negociat înainte de încheierea contractului de vânzare. În al treilea rând și în orice caz, după cum s-a arătat la punctul 104 de mai sus, nu este exclus ca fapte ulterioare datei de încheiere a procedurii de cerere de ofertă și de atribuire a activelor care fac obiectul acestei proceduri să se poată dovedi relevante pentru analiza în materie de ajutoare de stat. Prin urmare, împrejurarea că anumite evenimente sunt ulterioare încheierii procedurii de cerere de ofertă nu este suficientă, în sine, pentru a le lipsi de orice relevanță.

117. Având în vedere considerațiile care precedă, considerăm că hotărârea atacată este afectată de nemotivare și că, prin urmare, al cincilea aspect al celui de al patrulea motiv de recurs trebuie admis.

C. Cu privire la al cincilea motiv de recurs, întemeiat pe motivarea insuficientă a celei de a doua decizii în litigiu

1. Argumentele părților

118. Prin intermediul celui de al cincilea motiv de recurs, recurenta contestă respingerea de către Tribunal, la punctele 182-189 din hotărârea atacată, a motivului pe care l-a invocat, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare a Comisiei.

119. Potrivit recurentei, ar fi imposibil să se identifice motivele pentru care Comisia a apreciat, în considerentele (240) și (247) ale deciziei finale, că Republica Federală Germania a vândut activele Nürburgring ofertantului care a depus oferta cea mai ridicată cu o finanțare garantată, în cadrul unei proceduri de cerere de ofertă deschise, transparente, nediscriminatorii și necondiționate. Nu ar fi clare nici motivul și temeiul juridic pe baza cărora Comisia a ajuns, în considerentul (285) al deciziei finale, la concluzia potrivit căreia vânzarea activelor Nürburgring nu constituie un ajutor de stat. Singurul aspect care ar fi clar este că această concluzie nu privește vânzarea cuprinsă în „măsura 15” definită în considerentul (38) al deciziei finale. Acest considerent s-ar referi însă la alte vânzări către alte întreprinderi, care au avut loc cu mult înainte de desfășurarea procedurii de cerere de ofertă. Nu ar fi clar motivul pentru care decizia fundamentală a Comisiei, potrivit căreia vânzarea către Capricorn nu constituia un ajutor de stat, nu apare în mod independent și expres în dispozitivul deciziei finale.

120. Comisia susține că al cincilea motiv de recurs trebuie respins ca inadmisibil și, în orice caz, ca nefondat.

2. Apreciere

121. În ceea ce privește al cincilea motiv de recurs, amintim că, potrivit unei jurisprudențe constante, un motiv de recurs care constă într-o simplă reiterare a motivelor și a argumentelor prezentate deja în fața Tribunalului este inadmisibil [43].

[43] În această privință, a se vedea *ex multis* Ordonanța din 3 septembrie 2019, ND și OE/Comisia (C-317/19 P, nepublicată, EU:C:2019:688, punctele 27 și 28 și jurisprudența citată).

122. În această privință, trebuie să se arate că, în cadrul recursului formulat, recurenta s-a limitat să reitereze argumentele invocate în primă instanță, referitoare la nemotivarea celei de a doua decizii în litigiu, fără a contesta raționamentul prin care Tribunalul a respins argumentele respective în hotărârea atacată. Prin urmare, considerăm că al cincilea motiv de recurs este inadmisibil.

123. Cu titlu suplimentar, arătăm de asemenea că suntem de acord cu analiza Tribunalului care figurează la punctele 182-189 din hotărârea atacată, la care facem trimitere, prin care această instanță a respins argumentele invocate de recurentă, menționate mai sus, întemeiate pe motivarea pretins insuficientă a celei de a doua decizii în litigiu.

V. Concluzie

124. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem Curții:

– să admită al cincilea aspect al celui de al patrulea motiv al recursului formulat de Ja zum Nürburgring eV și

– să respingă celelalte aspecte ale celui de al patrulea motiv, precum și al cincilea motiv ale aceluiași recurs.